

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	9
3.7	Spoluúčast rodičů.....	9
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	10
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4	Organizace vzdělávání.....	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1	Zaměření školy	12
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	12
5.3	Metody a formy vzdělávání	12
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	13
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
5.6.	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	15
6	Vzdělávací obsah.....	16
6.1	Integrované bloky	16
6.1.1	Kořeny	16
6.1.2	Stonek	20
6.1.3	List.....	23
6.1.4	Květ	26
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	30
6.3	Dílčí projekty a programy.....	31
7	Systém evaluace.....	32

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Děti - živé květiny země

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Lhotka, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Lhotka 111, Kozlovice, 73947

KONTAKTY: 558 686 422

e-mail: mslhotka@seznam.cz

web: lhotkams.webnode.cz

REDIZO: 600132731

IČO: 70985316

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Radana Buďo Kempová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Radana Buďo Kempová, Lenka Stonavská

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Lhotka

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Lhotka 89

739 47 Kozlovice

KONTAKTY: Zdeněk Kubala, starosta@obec-lhotka.eu

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2021 - 31.8.2026, aktualizace 1.1.2026

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: 144/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 27. 8. 2021

.....
ředitelka školy

Bc. Radana Buďo Kempová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 35

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 9

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází na vesnici, v překrásném přírodním prostředí pod Ondřejníkem. Okolí láká k procházkám nejen v obci, ale také do luk, lesů a kopců, které se nacházejí v blízkosti mateřské školy.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Původně dvoupatrová budova základní školy prošla nedávno rekonstrukcí a v současné době je využívána jen mateřskou školou. V prvním patře jsou umístěny šatny pro děti (každá třída má šatnu zvlášť) a sociální zařízení, které prošlo v létě r. 2025 rekonstrukcí. Třídy Sluníčko a Žabičky jsou umístěny vedle sebe, třída Žabičky navazuje na školní vývažovnu – výdejnu. Budova je postavena na školní zahradě, která je oplocena, rozlehlá a členitá. Naší snahou je změnit její ráz na zahradu v přírodním stylu vybavenou edukativními prvky. V současné době jsou dětem k dispozici herní prvky s houpačkami, skluzavkami a pískoviště. Bezbariérový přístup není zajištěn.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola se nachází u hlavní silnice s dostatečným počtem parkovacích míst pro auta. V blízkosti se nachází také autobusová zastávka.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla založena v roce 1949 s polodenním provozem, od roku 1964 byl provoz rozšířen na celodenní. Jako příspěvková organizace funguje škola od 1.1.2003.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké a členité. Vstupem děti přicházejí do prostor šaten, které jsou oddělené.

Šatna třídy Žabička navazuje na tuto třídu. Ta byla zřízena 1.9.2025. Je vybavena nábytkem a stoly, které odpovídají výšce dětí. Na míru byly zhotoveny stoly pro děti dvouleté. Prostředí šaten a chodba jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi dětí.

Ze šatny třídy Sluníčko mohou děti pokračovat přes koupelnu s wc do třídy. Dětský nábytek bychom rádi v budoucnu obměnili. Hygienické zařízení odpovídá počtu dětí, který je dán kapacitou mateřské školy. Vybavenost hračkami a pomůckami odpovídá potřebám dětí z hlediska věku i počtu. Pedagogové vybavení plně využívají. Průběžně doplňujeme výtvarné materiály a pomůcky dle finančních možností. V duchu nových trendů pořizujeme také didaktické materiály. Podstatná část hraček a pomůcek je umístěna v dosahu dětí. Specifické pomůcky či materiály, které využíváme méně často, dětem nabízíme příležitostně, v rámci jednotlivých témat. Prostředí se snažíme přizpůsobit podle možností tak, aby působilo na děti příjemně a útulně, aby se v něm cítily bezpečně a orientovaly se. Místnost v II. NP slouží k odpočinku dětí, zde třídy slučujeme. Po úklidu lehátek je třída využívána jako tělocvična, kterou stále doplňujeme novými pomůckami a tělocvičným náčiním.

K budově mateřské školy náleží zahrada, která skýtá dostatek prostoru pro aktivity dětí i relaxaci. Díky svahu, který je součástí zahrady, zde aktivně trávíme čas také v zimním období. Vstup do budovy je monitorován kamerovým systémem a zajištěn elektronickým otevíráním hlavních dveří.

V budoucnu je naplánována rekonstrukce školní jídelny a přístavba nové části jídelny - vývařovny.

3.2 Životospráva

Pro děti pečlivě sestavujeme jídelníček, který odpovídá nejnovějším požadavkům, jenž jsou kladeny na jeho skladbu a pestrost. Děti mají po celý den k dispozici pitný režim - ovocné nebo bylinkové čaje a vodu (čistou nebo ochucenou citrusy a bylinkami). Nastavený denní režim vyhovuje dětem i zákonným zástupcům. Děti jsou zvyklé na dodržování denního režimu, avšak dokáží se také přizpůsobit jeho změně z důvodu konaných aktivit a připravovaných akcí. Denně vyhodnocujeme vhodnost podmínek pro

pobyt venku, využíváme časovou dotaci pro venkovní aktivity. Za vhodného počasí trávíme venku i odpolední čas. Kládeme důraz na pravidelný volný i řízený pohyb dětí. Aktivity statické a řízené jsou střídány aktivitami pohybovými a spontánními. Během odpoledního odpočinku jsou děti vhodně motivovány k relaxaci - např. poslechem relaxační hudby, četbou pohádek a příběhů. Dětem s nižší potřebou spánku je doba odpočinku zkrácena a jsou jim nabídnuty klidové činnosti, většinou individuální, děti odcházejí ze spacího prostoru do vedlejší třídy. Personál mateřské školy dbá na zásady zdravého životního stylu a motivuje děti např. ve věcech zdravého pohybu, správné výživy a pravidelného pitného režimu. Nedílnou součástí jsou také rozhovory o aktivním trávení volného času mimo mateřskou školu.

3.3 Psychosociální podmínky

Dětem, personálu i zákonným zástupcům se snažíme vytvořit bezpečné prostředí, které vybízí k aktivitě, kreativitě, ale také sdílení a otevřenosti. Škola navazuje úzkou spoluprací s nově nastupujícími dětmi. Podmínky jsou vytvořeny dle potřeb každého dítěte. V rámci heterogenní skupiny učitelky reagují na individuální potřeby dětí a respektují jejich senzitivní období, ale také osobní požadavky a nároky. Kládeme rovněž důraz na respektování individuálního tempa každého dítěte i jeho specifik. Na všechny děti pohlížíme rovnocenným a partnerským úhlem pohledu. Děti jsou motivovány ke společnému soužití ve skupině s věkovými odlišnostmi. Jsou vybízeny k vzájemnému respektu. Pravidla vycházejí z potřeb nastavení pohodového soužití ve třídě a děti se podílejí na jejich tvorbě. S pravidly jsou seznámeni také zákonní zástupci, s nimiž si při řešení konfliktních situací můžeme být navzájem oporou. Úkoly a pokyny jsou pro děti srozumitelné a splnitelné. Díky tomu je prostředí pro ně podnětné a přátelské. Dětem jsou vytvářeny příležitosti k překonávání překážek a k dosahování úspěchu. Pedagogové jsou na jejich cestě empatickou podporou. Pro děti připravujeme aktivity s možností volby a také dle věkových specifik. Díky možnosti volby přebírá dítě za svou aktivitu a její dokončení plnou zodpovědnost a motivace vnější se tak přesouvá k motivaci vnitřní, jež je naším cílem. Samostatné dítě je pro nás také dítětem sebevědomým. Děti jsou podporovány a vedeny k soběstačnosti a samostatnosti. Ocenění, kterého se dětem dostává, je zpravidla slovní a konkrétní, pozitivně zaměřené. U dětí je podporována tolerance a ohleduplnost vůči druhému, zdvořilost a důvěra vůči dospělým. Napříč všemi tématy se prolíná prosociální cítění a důležitost kladných vztahů ve skupině dětí.

3.4 Organizace chodu

Denní program reaguje na aktuální individuální možnosti dětí a jejich potřeby. Pedagogové napomáhají v uspokojování individuálních potřeb. Volnost, svoboda, nastavená pravidla a řád jdou ruku v ruce a vzájemně se doplňují. Děti mají v průběhu dne dostatek pohybových aktivit a to volných i řízených. V třídních vzdělávacích programech je ukotvena také zdravotní tělesná výchova. Pro děti je vytvořeno prostředí relaxace, klidu a odpočinku v podobě relaxačního koutku s knihovnou. Je pro ně také individuálně vytvořen adaptační program přizpůsobený na míru a dle potřeb. V denním programu se střídají aktivity řízené a volné, aktivní a relaxační. Škola pořádá aktivity nad rámec běžného programu navazující na témata třídního vzdělávacího programu. Děti mají možnost účastnit se saunování, lyžování a plavání, vše uskutečňujeme v malých skupinách. Prostor pro spontánní hru mají děti vytvořen ráno, při pobytu venku a v odpoledních hodinách. Děti jsou vybízeny k aktivitě při výběru činnosti a motivovány k tomu, aby započatou činnost dokončily. V rámci volné hry je dětem dopřána možnost volby mezi individuálními či skupinovými aktivitami. Respektujeme povahové a specifické rysy dětí, mezi něž mohou patřit např. výběr klidových činností, samostatná hra a další potřeby. Podrobnější plánování práce s jednotlivými tématy vychází ze zjištění zájmu dětí, jejich možností a potřeb. Materiální podmínky a prostředí se snažíme s dostatečným předstihem inovovat či měnit tak, aby vyhovovaly aktuálním potřebám. Počet dětí ve třídách odpovídá stanovené kapacitě mateřské školy.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci zaměstnanců jsou vymezeny v náplni práce a řády. Specifické úkoly, jimiž mohou zaměstnanci přispívat k plynulému chodu školy, jsou přehledně vymezeny a sepsány. Rodiče jsou informováni o dění v mateřské škole prostřednictvím pravidelně aktualizovaných webových stránek, pravidelným zasíláním emailů, informační nástěnkou v mateřské škole. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou informace zveřejňovány také v místním tisku. Ředitelka zapojuje kolektiv zaměstnanců do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a prostor k diskusi. Pravidelně vyhodnocuje jejich práci a pozitivně je motivuje ke spolupráci. Zaměstnanci jsou motivováni k zajištění plynulého chodu školy a k péči o děti a okolní prostředí. Oceňována je vzájemná spolupráce při řešení pracovních úkolů. Pedagogický tým pracuje společně dle vymezených a společně vytvořených pravidel. Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a zpětnou vazbu. Ředitelka školy zpracovává školní vzdělávací program s ostatními pedagogy. Dle zjištěných informací z evaluační činnosti reaguje na aktuální

potřeby či podněty ze strany rodičů, členů týmu. Při naplňování vize školy spolupracujeme se zřizovatelem, místním hasičským sborem, knihovnou, nejbližší základní a mateřskou školou. V případě potřeby se obracíme na pedagogicko-psychologickou poradnu, dětské či odborné lékaře.

Zapojením do projektu OP JAK II. jsme získali personální podporu formou školního asistenta. Ředitelka vytváří podmínky pro vzdělávání a možnost profesního růstu všech zaměstnanců. Každá iniciativa související se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu či chodu školy je vítána a maximálně podpořena.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogové splňují požadavky na kvalifikaci. Přijetí nekvalifikovaného pedagoga je přehledně zdůvodněno a je podporován při doplnění chybějící kvalifikace. Učitelky pracují na základě vymezených pravidel vycházejících z náplně práce, vnitřních předpisů a jasných plánů. Každoročně je zpracován plán DVPP, který navazuje na proměňující se aktivity mateřské školy, její zaměření a směřování. Ředitelka školy se pravidelně účastní seminářů, týkajících se řízení mateřské školy a školského managementu. Učitelky si rozšiřují své znalosti a vědomosti, které jsou pravidelně zjišťovány při každodenní spolupráci. Plán směn je nastaven dle denního režimu školy tak, aby optimálně vyhovoval bezpečnému chodu školy a byl vždy zajištěn prostor pro vzdělávací a výchovnou činnost. Směny pedagogů se překrývají při hlavní vzdělávací činnosti a během pobytu venku. Mateřská škola v případě potřeby spolupracuje se spec. pedagogy, logopedem či poradenskými zařízeními.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče vnímáme jako partnery při výchově a vzdělávání dětí. Pedagogové a rodiče se navzájem respektují, spolupracují a důvěřují si. Potřeby jednotlivých dětí či jejich rodinné zázemí se liší. Pedagogové k těmto odlišnostem přistupují citlivě, s porozuměním a respektem. Rodiče jsou vybízeni k zapojení při přípravě akcí či pořádání setkání s odborníky, k debatě nad vzděláváním a tvorbou či aktualizací ŠVP. V případě potřeby je jim pedagog, ředitelka školy k dispozici pro řešení vzniklých problémů. V případě zájmu jsou rodiče informováni o výchově a vzdělávání dětí, o jejich individuálních pokrocích či obtížích. Pedagogové společně řeší, jaký zvolí postup při řešení obtíží. Kolektiv školy vnímá rodinu a její soukromí jako hodnotný element a dbá na ochranu svěřených a důvěrných informací. Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu. Rodiče mají možnost

klást otázky týkající se výchovy a vzdělávání dětí, mohou se zajímat o úhel pohledu učitelky či o projevy dítěte v kolektivu.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je bezpečné, není však vytvořen bezbariérový přístup. Kompenzační pomůcky jsou zajišťovány dle potřeb dětí se SVP. V případě potřeby speciálně pedagogické péče se je snažíme zajišťovat ve spolupráci se speciálním pedagogem. Počet dětí je upravován dle zájmu o docházku do mateřské školy a dle aktuálně platných právních předpisů. Na základě přítomnosti dítěte s přiznaným podpůrným opatřením zajišťujeme přítomnost asistenta pedagoga.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Dle aktuálních finančních možností a dle zjištěného nadání konkrétního dítěte se snažíme reagovat na vytvoření materiálních podmínek tak, aby bylo nadání podporováno a posilováno. Pro rozvoj kognitivních schopností dětí máme dostatek materiálů a didaktických pomůcek, avšak v duchu nových trendů se snažíme i toto doplňovat. Vyhledáváme a nabízíme aktivity prohlubující konkrétní vzdělávací nabídku. Pedagogové jsou podporováni při prohlubování znalostí a zkušeností se vzděláváním nadaných dětí. V případě nastavení podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí je mateřská škola nakloněna spolupráci s odborníky a vzdělávacími institucemi, které se zaměřují na rozvoj nadání.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Hračky a pomůcky pro dvouleté děti pořizujeme dle potřeby a dle věku přijatých dětí. Třídy jsou heterogenní. V případě docházky dvouletých dětí bude také uspořádání prostoru přizpůsobeno. Usilujeme o to, aby prostředí vyhovovalo aktivitě i odpočinku v každém okamžiku během dne. Velikost šaten odpovídá prostorovým možnostem a potřebám dětí. Dítěti je vytvořen individuální adaptační program dle jeho potřeb. Před nástupem do mateřské školy je rodičům nabídnuto setkání v adaptační skupině nově nastupujících dětí.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je dvoutřídní s kapacitou 35 dětí. Mateřská škola se nechává inspirovat prvky montessori pedagogiky.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou věkově heterogenní.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Dvě učitelky působí souběžně při řízené činnosti a během pobytu venku. Ve třídě, kde vzdělává ředitelka školy s nižší hodinovou dotací pro přímou pedagogickou činnost je přítomen asistent pedagoga nebo dochází ke spojení tříd v čase pobytu venku na školní zahradě. Vzhledem k počtu dětí je vždy zajištěn odpovídající počet pedagogických pracovníků.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí jsou nastavována každoročně ve Směrnici pro přijímání dětí. Zveřejněna jsou na webových stránkách školy a na informační nástěnce.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání se v mateřské škole doposud neuskutečňuje.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Učitelé se snaží v dětech probudit zájem o přírodu a pěstovat citlivý přístup ke všemu živému, vnímání krásy světa kolem nás. Součástí jsou vycházky do přírody v blízkém okolí a samozřejmě je využití školní zahrady pokaždé, když to počasí dovolí. V rodinném prostředí podporujeme dítě ve všestranném rozvoji jeho osobnosti a zabezpečujeme uspokojení jeho přirozených potřeb. Navazujeme na výchovu dítěte v rodině a respektujeme dětskou individualitu. Podporujeme dítě v samostatnosti, díky tomu se tak stává sebevědomějším. Jako důležitý vnímáme rozvoj pohybový, rozumový ale také sociální. Zaměstnanci školy usilují o to, aby u nás byly děti šťastné a spokojené.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Naším cílem je vytvořit příjemné, bezpečné, podnětné a obohacující prostředí pro děti, inspirující a podporující pro zaměstnance, partnerské a otevřené vůči rodičům, zřizovateli a institucím, s nimiž spolupracujeme. V tomto prostředí se pak můžeme zaměřovat na celostní rozvoj dítěte po celou dobu jeho předškolní docházky tak, aby v budoucnu bylo samostatnou osobností individuálně rozvinutou a připravenou zvládat nároky běžného života.
- Zákonné zástupce chápeme jako partnery - budeme je podporovat v rodinné výchově. V případě řešení výchovných problémů jsme jim k dispozici.
- Pomocí projektů a grantů se zaměříme na získání finančních prostředků na možnou přístavbu a modernizaci kuchyně a rekonstrukce školní zahrady v přírodním stylu pomocí projektů a grantů.
- Budeme zvyšovat kvalifikovanost pedagogů, zkvalitňovat výchovnou práci, odbornost a zručnost pracovníků mateřské školy a modernizovat prostředí školy.
- Vytvoříme funkční informační systém a budeme prezentovat školu na veřejnosti.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání se uskutečňuje ve všech situacích, které nastávají během dne. V plánovaných stejně tak jako v těch spontánně vznikajících. V rámci volné hry a spontánních činností se

děti zdokonalují v komunikaci a kooperaci. Při řízené didakticky zacílené činnosti zařazujeme formy skupinové, individuální i frontální. Dbáme na vyvážení činností spontánních a řízených, Při volbě metod a forem práce se necháváme inspirovat také prvky montessori pedagogiky.

Metody vzdělávání:

Při svém plánování se pedagogové zaměřují na metodu prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi. Využíváme také učení situačního, které vychází z pozorování okolí. Daří se nám s dětmi připravovat také experimenty.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně zajišťuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Naší snahou je vytvořit optimální podmínky pro rozvoj dítěte s jakýmkoliv stupněm podpůrného opatření a začlenit jej do všech realizovaných aktivit během dne. Respektujeme v maximální míře individuální potřeby a možnosti dítěte a na základě stupně podpory upravujeme podmínky vzdělávání. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola a zpracovává PLPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je taktéž ŠVP podkladem pro tvorbu IVP.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných jsme připraveni spolupracovat s organizacemi či institucemi podporující určité nadání a stimulaci potenciálu.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté dítě je nástup do mateřské školy často prvním sociálním kontaktem s okolím. Tento věk má svá specifika a výrazné rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje. U těchto dětí nejvíce využíváme učení nápodobou, učení situační a prožitkové. Učení hrou je potřeba upřednostnit. Při adaptaci této věkové skupiny dětí nám velmi napomáhá denní režim provázený rituály a ponechání individuálně dlouhého časového úseku pro spontánní hru a pohybovou aktivitu. Pedagogové jsou často v roli poskytující citlivou péči a podporu během zařazování do kolektivu.

5.6. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném

předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Kořeny

Název integrovaného bloku	Kořeny
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V prvním integrovaném bloku bude kladen důraz na adaptaci nově příchozích dětí, ale také na vytvoření vazeb v nově utvořené skupině. Děti se budou učit vnímat denní rytmus a řád a budou vedeny k jeho pochopení a přijetí. Vytvořena jsou zde pravidla společného soužití. Naučí se zacházet s předměty a hračkami, jež denně používají. Rozvíjena bude slovní zásoba, posilována bude komunikace s dětmi i dospělými. Rozvíjena bude hrubá motorika v běžných způsobech pohybu a při sebeobsluze. Děti budou vedeny ke kooperaci s ostatními kamarády a ke vnímání okolního prostředí.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj kooperativních dovedností	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	spolupracovat s ostatními
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.1.2 Stonek

Název integrovaného bloku	Stonek
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Skupina dětí je již adaptována na denní režim a přijímá vyjasněná a dohodnutá pravidla. Při pobytu ve skupině je schopno uplatnit své individuální potřeby s ohledem na druhé, učí se uzavírat kompromisy. V tomto integrovaném bloku již děti umí množství písniček a básniček, emocionálně zvládají akce a aktivity vyplývající z chodu mateřské školy a velmi tradičního období adventu, těší se z poznání a prožití.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Období adventu Podzimní a zimní období v přírodě a jeho proměny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	uvědomění si vlastního těla rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a	zachovávat správné držení těla poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) chápat slovní vtíp a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj společenského i estetického vkusu	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zorganizovat hru
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.3 List

Název integrovaného bloku	List
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti již znají pravidla některých her a dokáží hrát fair - play, dodržují pravidla komunikace a dokáží se rozdělit o jídlo, hračku. Získávají představu o matematických pojmech a souvislostech, prodlužuje se doba, po níž jsou schopny udržet pozornost. Dochází k utřídění informací v oblasti smyslů, děti jsou nastaveny kladně k získávání nových informací.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jaro v přírodě

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo		těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) sledovat očima zleva doprava
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti sebeovládání	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) sledovat očima zleva doprava
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření základů pro práci s informacemi	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti rozhodovat o svých činnostech vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

6.1.4 Květ

Název integrovaného bloku	Květ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku děti vnímají změny ve svém okolí kulturním, přírodním i technickém. Rozšiřují si své předčtenářské a předmatematické dovednosti

Název integrovaného bloku	Kvěť
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Tradice svátků jara Jaro a léto v přírodě Dopravní výchova

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte všímat si změn a dění v nejbližším okolí
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti sebeovládání	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		
Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
ovládá dovednosti předcházející čtení	osvojení si některých poznatků a dovedností, které	poznat napsané své jméno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
a psaní	předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj a užívání všech smyslů	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
chápe, že vyhybat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj schopnosti sebeovládání	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	uvědomění si vlastního těla	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat		se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je tvořen během školního roku výběrem témat, o něž mají děti zájem, jsou pro ně lákavé a jsou jim blízké. Výběr témat je inspirován ročním obdobím, tradicemi, děním v obci. Úzce se snažíme propojit témata s projektovými dny a akcemi školy.

6.3 Dílčí projekty a programy

Jsme zapojeni do projektu OP JAK II.

Podporujeme zájem rodičů o získání odpovědí v některých otázkách týkajících se vývoje dětí - např. školní zralost a připravenost dítěte, logopedický vývoj dětí a další. Pořádili jsme vyvýšené záhony a zaměřujeme se na ekologii a pěstování ovoce a zeleniny. Každoročně nabízíme saunování, lyžování a plavání, které se uskutečňuje v malých skupinách.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Dokumenty školy - ŠVP PV, TVP, soulad ŠVP PV s RVP PV	Ověřit soulad ŠVP PV s RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • inspis ŠVP 	průběžně, dle aktualizace	ředitelka školy
Plnění cílů ŠVP, TVP, hodnocení tematických částí	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluace integrovaných bloků - hodnotit naplnění stanovených cílů, rozsahu a záměrů • Evaluace témat a cílů jednotlivých integrovaných bloků - vyhodnotit témata, jejich návaznost a časové rozvržení, hodnotit naplnění cílů RVP PV 	<ul style="list-style-type: none"> • evaluační dotazník • konzultace, pedagogické rady 	při ukončení tematických částí - průběžně při ukončení integrovaného bloku - 4x ročně	učitelky, ředitelka školy
Vzdělávání	Evaluovat jednotlivé integrované bloky.	<ul style="list-style-type: none"> • konzultace • pedagogické rady 	průběžně, dle plánu	učitelky, ředitelka školy
Personální a pedagogické zajištění	<ul style="list-style-type: none"> • Sledovat a zvyšovat kvalifikovanost pedagogického týmu • Vytvořit podmínky, aby pracovní tým pracoval na základě jasně vymezených a společně vytvořených podmínek • učitelé přistupují aktivně k sebevzdělávání • učitelé pracují profesionálně (v souladu s pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí) • hodnocení provozního zabezpečení 	<ul style="list-style-type: none"> • plán DVPP • diskuse • pedagogická rada • hospitační činnost 	průběžně, nejméně 2x ročně	ředitelka školy, učitelky, provozní pracovníci
Vzdělávací výsledky	Sledovat individuální rozvoj dětí.	<ul style="list-style-type: none"> • záznam o pozorování • písemné hodnocení dle potřeby 	2x ročně - říjen a červen	učitelky, ředitelka školy
Podmínky vzdělávání	vyhodnocení podmínek: <ul style="list-style-type: none"> • materiálních • životosprávy • psychosociálních podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování • pedagogické rady • hodnotící dotazník 	1 x ročně, dle potřeby	učitelky, ředitelka školy
Spolupráce se zákonnými zástupci	Zpracovat hodnocení školy ve spolupráci se zák. zástupci.	<ul style="list-style-type: none"> • evaluační dotazník 	1x ročně, dle potřeby	ředitelka školy